

Elinkeinoelämän Tutkimuslaitos ETLA

VUOSIKERTOMUS 2009

Sisältö

3 Elinkeinoelämän Tutkimuslaitos vuonna 2009

6 Tutkimusohjelmat

10 Hallinto ja talous

Liitteet

11 1 Kannatusyhdistyksen valtuuskunta ja hallitus sekä tutkimusneuvosto

12 2 Henkilökunta

13 3 ETLAn sarjoissa ilmestyneet julkaisut

15 4 Artikkelit ja julkaisut muissa kuin ETLAn sarjoissa

18 5 Seminaareja ETLAssa

19 6 Esitelmiä ja alustuksia

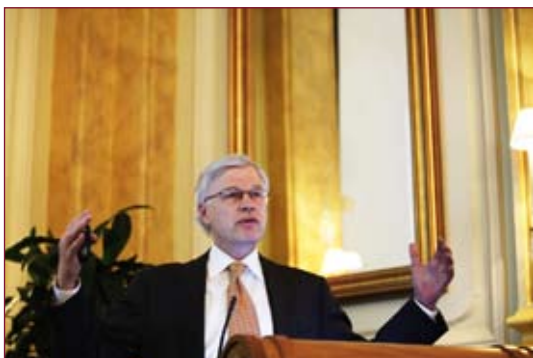
23 7 Asiantuntijatehtävät

25 8 Tuloslaskelma ja tase

Elinkeinoelämän Tutkimuslaitos vuonna 2009

ANALYYSI FINANSSIKRIISISTÄ

Vuoden 2008 jälkipuoliskolla nopeasti kärjistynyt finanssikriisi heijastui ymmärrettävän voimakkaana myös Elinkeinoelämän Tutkimuslaitoksen toimintaan vuonna 2009. Syksyllä 2008 kriisin syvyyttä piti vielä luodata kyselytutkimuksella, kun ”kovia” lukuja ei ollut olemassa. Keväällä 2009 sukelluksen jyrkkyydestä ei enää ollut epäilyksiä. Maaliskuun lopulla julkistettu vuoden ensimmäinen bkt-ennuste ennakoisi laskuksi 6.5 prosenttia, joka ei jäänyt kovin kauaksi toteutuneesta 7.8 prosentista. Suuri epäätöisyys vallitsi kuitenkin edelleen taantuman muodosta, eli siitä, kuinka nopeasti ja voimakkaana kasvu voisi käynnistyä uudelleen. Ja tietenkin suuri kysymys oli, kuinka koettu romahdus oli ylipäänsä ollut mahdollinen, mistä se johtui ja kenen oli syy. Näihin kysymyksiin ETLA haki vastauksia muiden tutkimuslaitosten tavoin.

”Nordics in Global Crisis” -kirjassa tarkastellaan globaalia finanssi- ja talouskriisiä pohjoismaisesta näkökulmasta. Professori Bengt Holmström esitti julkistamisseminaarissa tulkintansa finanssikriisistä.

Kuten kaksi vuotta aiemmin, myös vuonna 2009 ETLA kokosi pohjoismaisen ”professoriryhmän” tuottamaan raportin ajankohtaisesta aiheesta. Tällä kertaa ryhmän muodostivat professori Thorvaldur Gylfason (Islannin yliopisto), professori Bengt Holmström (MIT), professori Hans Tson Söderström (Tukholman

kauppakorkeakoulu), VTT Vesa Vihriälä (Valtioneuvoston kanslia) sekä ryhmän koollekutsuja, toimitusjohtaja Sixten Korkman. Ryhmä tarkasteli finanssikriisiä pohjoismaisesta näkökulmasta ja sen raportti, *Nordics in Global Crisis – Vulnerability and Resilience* (ETLA B 242) julkistettiin tammikuussa 2010 seminaarissa, josta tuli suuri yleisömenestys. Seminaarin avasi ETLAn hallituksen puheenjohtaja Jorma Ollila, ja kirjoittajien ohella puheenvuoron käyttivät pääministeri Matti Vanhanen ja Ruotsin keskuspankin entinen puheenjohtaja Lars Heikensten. Hankkeen toteuttamisen teki mahdolliseksi Teollisuuden ja Työnantajain (TT) Säätiön taloudellinen tuki.

Finanssikriisiin liittyy myös Etlatieto Oy:n toteuttama, vuoden jälkipuoliskolla käynnistynyt hanke, jonka tuloksena ilmestyi keväällä 2010 kirja finanssikriisistä ja sen seurauksista maailman ja Suomen taloudelliselle kehitykselle. Kirjan tilaaja on Sitra ja sen julkaiseminen liittyy syksyllä käynnistyneeseen Suomen elinvoiman lähteet -kehitysohjelmaan. Kirjan artikke-

”Nordics in Global Crisis” -kirjan julkistamisseminaarissa käyttivät puheenvuoron myös pääministeri Matti Vanhala, hallituksen puheenjohtaja Jorma Ollila sekä Ruotsin keskuspankin entinen pääjohtaja Lars Heikensten.

lien kirjoittajat ovat eturivin ekonomisteja Suomesta ja Suomen ulkopuolelta. Ulkomaisista ekonomisteista huomattavin on Nobel-palkittu professori Paul Krugman. ETLAn ja Etlatieto Oy:n ekonomistit olivat myös kirjoittajina hankkeessa hyvin edustettuina.

ASiantuntijatehtäviä ja lausuntoja

ETLA-yhteisön suurin yksittäinen ponnistus vuonna 2009 oli työ- ja elinkeinoministeriön ja opetusministeriön toimeksiannosta tehty Suomen innovaatiojärjestelmän kansainvälinen arviointi, jonka käytännön toteutuksesta vastasi ETLAn tytäryhtiö Etlatieto Oy.

Arviointihankkeen tutkimus- ja tukiryhmän 18 jäsenestä kaksi kolmasosaa oli ETLAsta tai Etlatieto Oy:stä. Professori Reinhilde Veuglersin (Katholieke Universiteit Leuven, Belgia) johdolla toimineeseen arviointipaneeliin kuului neljä ETLAn tai Etlatieto Oy:n edustajaa (tutkimuspäällikkö Terttu Luukkonen, tutkimusjohtaja

Mika Maliranta, tutkimusjohtaja Petri Rouvinen ja toimitusjohtaja Pekka Ylä-Anttila). Arvioinnin tulokset julkistettiin Helsingissä järjestetyssä seminaarissa lokakuussa.

Seminaariesityksiin sekä arviointiraportteihin voi tutustua osoitteessa www.evaluation.fi. Seitsemän arvioinnin tueksi tehtyä tutkimusta tai selvitystä on julkaistu ETLAn Discussion Papers -julkaisusarjassa.

Myös vuonna 2009 monet yksityiset ja julkiset yhteisöt hyödynsivät ETLAn asiantuntemusta toiminnassaan. Esimerkiksi eduskunnan valiokunnissa laitoksen edustajat käyivät kuultavina lukuisia kertoja vuosittain. Asiantuntijalausuntoja annetaan vuoden mittaan myös monille muille tahoille. ETLAn edustajat ovat lisäksi kysytyjä esitelmöitsijöitä yksityisten ja julkisten yhteisöjen tilaisuuksiin.

Toimitusjohtaja Sixten Korkman osallistui kertomusvuonna ETLAn edustajana valtiovarainministeriön syyskuussa 2008 asettaman verotuksen kehittämistyöryhmän toimintaan. Työryhmän tehtävänä on arvioida nykyisestä verojärjestelmästä ja talouden toimintaympäristön muutoksista aiheutuvia verojärjestelmän muutostarpeita. Lisäksi työryhmän tehtävänä on tehdä tarvittavat ehdotukset verojärjestelmän kehittämisessä noudatettavista suuntalinjoista. Työryhmän toimikausi päättyy vuoden 2010 lopussa.

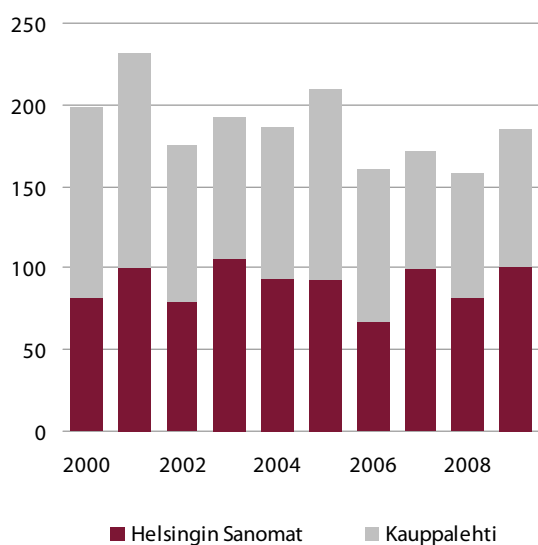
Tutkimuspäällikkö Heli Koski oli jäsenenä pääministeri Matti Vanhasen asettamassa työryhmässä, joka ministeri Antti Tanskasen johdolla selvitti talouskasvun edellytysten vahvistamismahdollisuuksia.

Tutkimuspäällikkö Terttu Luukkonen kutsuttiin jäseneksi EU:n seitsemännen puiteohjelman informaatioteknologiaa koskevan, 9,5 miljardin euron suuruisen tutkimusohjelman väliarviointiryhmään, jonka määräaika päättyi vuoden 2010 maaliskuussa.

Valtiovarainministeriön pyynnöstä ETLA antoi kesäkuussa lausunnon sidottua pitkäaikaissäätämistä ja pitkäaikaissäätämisen verotuksen uudistamista koskevista lakiesitysluonnoksista. Lausunnon valmisti Julkisen talouden ja talouspolitiikan tutkimusohjelma.

Elinkeinoelämän Tutkimuslaitos vuonna 2009

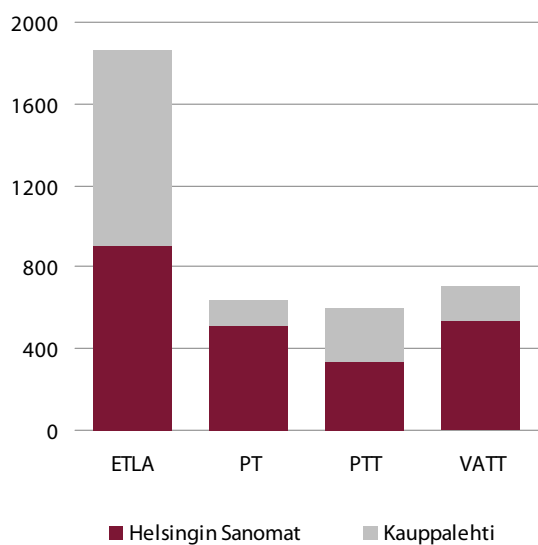
ELINKEINOELÄMÄN TUTKIMUSLAITOKSEN JULKISUUS VUOSINA 2000–2009

JULKISUUTTA EDELLISVUOTISTA ENEMMÄN

Talouden epävarma tilanne lisäsi tiedotusvälineiden mielenkiintoa taloudellisia kysymyksiä kohtaan. Tämän seurauksena myös ETLAn edustajat esiintyivät edellisvuotista taajempaan julkisuudessa. ETLA mainittiin vuonna 2009 yhteensä 185:ssä Helsingin Sanomien tai Kauppalehden artikkelissa, mikä on noin 17 prosenttia edellisvuotista enemmän. Kymmenvuotisjaksolla 2000–2009 ETLA on esiintynyt julkisuudessa tutkimuslaitoksista ylivoimaisesti eniten. ETLA on esiintynyt Helsingin Sanomien ja Kauppalehden sivuilla noin kolme kertaa useammin kuin muut taloudelliset tutkimuslaitokset.

TUTKIMUSLAITOSTEN KUMULATIIVINEN JULKISUUS VUOSINA 2000–2009

Tutkimusohjelmat

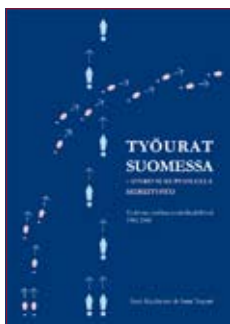
TUTKIMUSOHJELMAT OSIN UUSIKSI

ETLAn tutkimustoiminta ryhmiteltiin osin uudelleen 1. elokuuta alkaen vastaamaan tutkimuksen muutuneita painopisteitä. Uudelleenryhmittelyn jälkeen tutkimusorganisaatio koostuu neljästä tutkimusohjelmasta: Työmarkkinat ja osaaminen, Kilpailu, innovaatio ja tuottavuus, Julkinen talous ja talouspolitiikka sekä Kasvu, rakenteet ja suhdanteet. Viimeksi mainittu tutkimusohjelma vastaa myös laitoksen enustetoiminnasta.

TYÖMARKKINAT JA OSAAMINEN

Tutkimusohjelman toiminta painottui vuonna 2009 suomalaisen palkkarakenteen sekä sukupuolten välisten urakehitys- ja palkkaerojen analysointiin.

Sukupuolten välisiä urakehityseroja selvitettiin Teollisuuden ja työnantajain keskusliiton (TT) Säätiön rahoittamassa tutkimushankkeessa. Tutkimuksen loppuraportti *Työurat Suomessa – onko sukupuolella merkitystä? Tutkimus teollisuustoimihenkilöistä 1981–2006* (ETLA B 238) julkistettiin helmikuussa. Raportin kirjoittivat hankkeen vastuulliset tutkijat Antti Kauhanen ja Sami Napari.

Euroopan sosiaalirahaston rahoittaman Palkan-saajien tutkimuslaitoksen, ETLAn ja Tilastokeskuksen yhteishankkeen Samapalkkaisuus, tasa-arvo ja uudet palkkausjärjestelmät (SATU) keskeisenä tavoitteena on tuottaa uutta tietoa siitä, miten uusien palkkausjärjestelmien käyttöönotto on vaikuttanut miesten ja naisten palkkaeroihin. Hankkeen tuottamia tutkimustuloksia esiteltiin 3. joulukuuta 2009 järjestetyssä seminaarissa. Sen loppuraportti ilmestyi vuonna 2010.

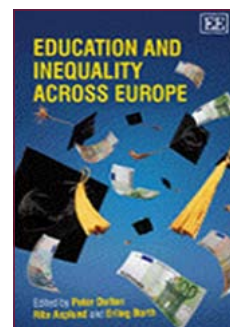
Työsuojelurahaston rahoittama hanke Suomalaisen palkkarakenne analysoitavana jatkui. Hanke on tuottanut useita laajoja tutkimusraportteja. Vuonna 2009 tutkimustuloksia selostettiin useissa keskustelualoitteissa, joissa käsiteltiin muun muassa globalisaation vaikutusta palkkojen kansantulo-osuuteen.

Hankkeen loppuraportti ilmestyi vuonna 2010.

Työ- ja elinkeinoministeriön rahoittamana toteutettiin tutkimus työmarkkinoiden toiminnan ja toimivuuden vaikutuksesta työllisyyteen ja työttömyyteen. Rita Asplundin kirjoittama tutkimusraportti julkaisiin TEM:n Työ- ja yrittäjyys -julkaisusarjassa heinäkuussa.

Tutkimusohjelma on osallistunut vuosien mittaan useisiin kansainvälisiin yhteistyöprojekteihin. Tutkimushankkeen Education and Wage Inequality in Europe (EDWIN) loppuraporttina julkaistiin Peter Doltonin, Rita Asplundin ja Erling Barthin toimittama teos *Education and Inequality Across Europe*, joka ilmestyi Edward Elgar -yhtiön kustantamana vuonna 2009. Dolton on Lontoon yliopiston ja Barth Oslon yliopiston taloustieteen professori.

Ohjelman tutkimusjohtajana toimii Rita Asplund ja tutkimuspäällikkönä Antti Kauhanen.

KILPAILU, INNOVAATIO JA TUOTTAVUUS

Ohjelman keskeisiä tutkimusaiheita olivat vuonna 2009 ”luova tuho” tuottavuuden kasvun lähteenä, yritysten toimintojen ulkoistamisen ja ammattirakenteiden muutoksen vaikutukset tuottavuuden kasvuun sekä julkisen sektorin rooli innovaatiotoiminnan edistäjänä sekä Suomessa että eurooppalaisella tasolla.

Ohjelman merkittävin hanke on tutkimus, jossa tarkastellaan ”luovaa tuhoa” tuottavuuskasvun lähteenä teollisuuden ja palveluiden toimialoilla talouden ”kiinnikurontavaiheessa” (vuosina 1980–1993) ja eturintamavaiheessa (vuosina 1994–2007). Hankkeen tavoitteena on tuottaa sekä akateemisesti että talouspolitiikan suunnittelun kannalta kiinnostavaa tietoa tuottavuuskasvun mikrodynamiikasta ja sen analysointiin sopivista menetelmistä. Hankkeeseen osallistuu siitä vastaavan Mika Malirannan lisäksi ETLAsta Niku Määttänen ja Anni Nevalainen sekä Francesco Daveri Parman yliopistosta Italiasta.

Meneillään olevissa kahdessa laajassa EU-hank-

Tutkimusohjelmat

keessa tarkastellaan riskipääoman vaikutusta uusien innovatiivisten yritysten liiketoimintaosaamiseen ja menestykseen sekä selvitetään eurooppalaisen tutkimusrahoituskentän institutionaalisia muutoksia.

EURECIA-hankkeen (Understanding and Assessing the Impact and Outcomes of the ERC Funding Schemes) tavoitteena on kehittää metodologia, joka auttaa hahmottamaan European Research Councilin (ERC) roolia Euroopan tutkimusjärjestelmässä ja antaa mahdollisuuden mitata ERC:n rahoituksen vaikutusta ja tuloksellisuutta. Kansainvälistä poikkitieteellistä hanketta johtaa tohtori Maria Nedeva Manchesterin yliopistosta, ja siihen osallistuu tutkijoita myös Hollannista, Itävallasta, Sveitsistä ja Ranskasta. ETLAa ja Suomea edustaa tutkimuspäällikkö Terttu Luukkonen.

VICO-hanke (Financing Entrepreneurial Ventures in Europe: Impact on innovation, employment growth and competitiveness) pyrkii lisäämään tietoa venture capital ja private equity -rahoituksen vaikutuksesta innovatiivisten yrittäjävetoisten liiketoimintahankkeiden menestykseen ja edelleen innovaatioasteen nousuun, työpaikkojen syntyyn, taloudelliseen kasvuun sekä kilpailukyvyyn paranemiseen Euroopassa. Myös tähän hankkeeseen osallistuu tutkijoita yliopistoista ja tutkimuslaitoksista eri puolilta Eurooppaa. ETLAsta on hankkeessa mukana Terttu Luukkonen.

Ohjelman tutkimusjohtajana toimii 1. elokuuta alkaen Mika Maliranta. Ohjelman tutkimuspäälliköt ovat Heli Koski ja Terttu Luukkonen.

JULKINEN TALOUS JA TALOUSPOLITIikka

Verotus, julkisen talouden kestävyys ja eläkkeiden ja muiden sosiaalimenojen rahoitus olivat keskeisimmällä sijalla ohjelman tutkimustoiminnassa vuonna 2009.

TT-säätiön rahoittaman hankkeen Julkisen talouden kestävyys ja verotuksen kustannukset tuloksia julkaistiin kir-

jassa *Kohti parempaa verotusta – eväitä verokeskusteluun* (ETLA B 237), joka julkistettiin maaliskuussa. Kirjan kirjoittivat Sixten Korkman, Jukka Lassila, Niku Määttänen ja Tarmo Valkonen.

Suomen Akatemian Valta Suomessa -tutkimusohjelmaan liittyvässä monivuotisessa tutkimushankkeessa selvitetään, millaista valtaa käyttää eläkejärjestelmä, joka kerää, investoi ja jakaa huomattavan suuria summia rahaa vuosittain. Osatuloksena tästä hankkeesta julkistettiin maaliskuussa Sixten Korkmanin raportti *Power over Pensions, Who Should Decide and How?* (ETLA DP 1180).

Sosiaaliturvan uudistamista linjanneen Sata-komitean toimeksiannosta tutkimusohjelman tutkijat selvittivät, kuinka hyvin henkilökohtaiset sosiaalilivit soveltuisivat työttömyysturvan ja terveydenhoidon rahoitukseen. Tulokset julkaistiin maaliskuussa Jukka Lassilan ja Tarmo Valkosen raportissa *Sosiaalilivit ja moraalikato* (ETLA Keskusteluaiheita nro 1181).

Eläketurvakeskuksen rahoittamassa tutkimushankkeessa Niku Määttänen ja Tarmo Valkonen analysoivat rakentamallaan mallilla varallisuuden ja vanhuuseläkkeelle siirtymisen välistä yhteyksiä. Tutkimusraportti *Varallisuus ja eläkkeelle siirtyminen* (Eläketurvakeskuksen raportteja 2010:1/ETLA B 243) julkistettiin tammikuussa 2010.

Ohjelman tutkimusjohtajana toimii Tarmo Valkonen ja ohjelman tutkimusohjaajana Niku Määttänen.

KASVU, RAKENTEET JA SUHDANTEET

Ohjelman tutkimushankkeet vuonna 2009 liittyivät ulkomaankauppaan, EU-politiikkaan, alueiden uusiutumiskykyyn, elintarvikkeiden hinnanmuodostukseen ja lääkekaupan vapauttamisen vaikutuksiin.

Ulkoministeriön rahoituksella selvitettiin Yhdysvaltojen merkitystä Suomen kansantaloudelle. Hankkeen tutkimusraportti, *Suomen ja Yhdysvaltojen väliset taloussuhteet* (ETLA B 239), julkistettiin maaliskuussa. Raportin kirjoittivat Markku Kotilainen, Vil-

Tutkimusohjelmat

le Kaitila, Nuutti Nikula ja Paavo Suni.

Tekesin rahoittamassa tutkimushankkeessa selvitettiin Suomen alueiden elinkeinoelämän uusiutumiskykyä innovaatiotoiminnan ja julkisen tutkimus- ja kehitysrahoituksen näkökulmasta. Hankkeen tutkimusraportti *Alueellinen*

elinvoimaisuus ja kilpailuedut (Tekes katsaus 243/09) julkaistiin maaliskuussa. Hankkeesta vastanneen Markku Kotilaisen lisäksi siihen osallistuivat ETLAsta Kari Alho, Hannu Kaseva, Nuutti Nikula, Olavi Rantala ja Petri Rouvinen sekä Vaasan yliopiston professori Hannu Piekkola ja Turun kauppakorkeakoulun professori Mika Widgrén.

Valtioneuvoston kanslian rahoittamassa tutkimushankkeessa arvioitiin Euroopan unionin rahoituskehyksiä seuraavalla rahoituskaudella. Hanke kattoi sekä EU-tason kysymyksenasettelut että arvioidun budjettikehysten vaikutuksista Suomeen. Tutkimusraportti *EU:n rahoituskehykset – Suomen asema seuraavalla kehyskaudella 2014–2020* (ETLA Keskusteluaiheita nro 1207) julkistettiin joulukuussa. Raportin kirjoittamiseen osallistuivat ETLAsta Markku Kotilainen, Sixten Korkman, Nuutti Nikula ja Hannu Kaseva. Maataloutta koskeva osa tilattiin alihankintana Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskukselta MTT:ltä.

Vuonna 2009 toteutettiin myös pääosa työ- ja elinkeinoministeriön rahoittamasta elintarvikkeiden hinnanmuodostusta koskeneesta tutkimuksesta. Tutkimusraportti *Elintarvikkeiden hinnanmuodostus ja markkinoiden toimivuus* (ETLA Keskusteluaiheita nro 1209) julkistettiin helmikuun alussa. Sen ovat kirjoittaneet Markku Kotilainen, Heli Koski, Reijo Mankinen ja Olavi Rantala.

Ennusteryhmän tutkijat selvittivät Päivittäistavarakauppa ry:n rahoituksella lääkekaupan vapauttamisen vaikutuksia. Reijo Mankisen ja Olavi Rantalalan tutkimusraportti *Itsehoitolääkkeiden kaupan vapaut-*

tamisen merkitys kaupalle ja kuluttajille (ETLA Keskusteluaiheita nro 1204) julkistettiin marraskuussa.

ETLAn ennusteryhmä tuotti kaksi talousennustetta, jotka julkaistiin kaksiosaisessa Suhdanne-vuosikirjassa maaliskuussa ja syyskuussa. Julkistamisen yhteydessä järjestettiin 25. maaliskuuta ja 23. syyskuuta maksulliset lounasseminaarit, joissa suhdanne-ennusteen esittelyn lisäksi käytiin paneelikeskustelu ajankohtaisesta aiheesta.

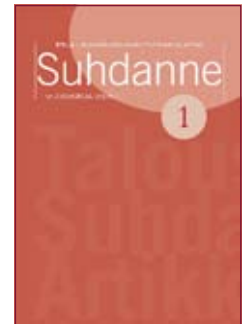
Tutkimusohjelma ja ennusteryhmä tekevät yhteistyötä myös ulkomaisten tutkimuslaitosten kanssa. ETLA kuuluu 10 johtavan eurooppalaisen ennuste- ja tutkimuslaitoksen EUROFRAME-ryhmään, joka julkaisee vuosittain ennusteen euroalueen suhdannekehityksestä. Ryhmä laskee euroalueelle myös kuukausittain ilmestyvää suhdannekehitystä ennakoivaa EUROGROWTH-indikaattoria. Lisäksi ryhmä järjestää vuosittain euroalueen talouspolitiikan ajankohtaisiin aiheisiin keskittyvän konferenssin. Ryhmän jäsenet ovat CASE (Puola), CPB (Alankomaat), DIW Berlin (Saksa), ESRI (Irlanti), ETLA (Suomi), The Kiel Institute for the World Economy (Saksa), NIESR (Iso-Britannia), OFCE (Ranska), PROMETEIA (Italia) and WIFO (Itävalta).

ETLA kuuluu jäsenenä myös Euroopan suhdanne- ja elinkeinon tutkimuslaitosten liittoon AIECEen. Sen raaka-aineryhmän puheenjohtajana toimii ennusteryhmän tutkija Paavo Suni. Raaka-aineryhmä tuottaa kaksi kertaa vuodessa katsauksen tärkeimpien raaka-aineiden kysyntänäkymiin ja ennakoii niiden hintakehitystä maailmanmarkkinoilla.

Ohjelman tutkimusjohtajana toimii 1. elokuuta alkaen Markku Kotilainen. Ennusteryhmää johtaa ennustepäällikkö Pasi Sorjonen.

ETLATIETO OY

Aiemmin mainittujen Sitran sekä työ- ja elinkeinoministeriön ja opetusministeriön tilaamien hankkeiden ohella Etlatieto Oy:ssä toteutettiin ja oli meneillään useita muitakin hankkeita.

Tutkimusohjelmat

Etlatieto Oy:n suurhanke *Suomi globaalissa kilpailussa – yritysten, toimialojen ja klustereiden tulevaisuus* jatkuu vuoteen 2010. Sitä rahoittavat Tekes ja Teknologiateollisuuden 100-vuotissäätiö.

Maaliskuun lopulla julkistettuun kirjaan *Yritysten tutkimustoiminta kansainvälistyy – mitä jää Suomeen?* (ETLA B 235) on koottu tutkimus- ja kehitystoiminnan kansainvälistymistä selvittäneen puolitoistavuotisen tutkimushankkeen keskeiset tulokset. Kirjan toimitti tutkimuspäällikkö Jyrki Ali-Yrkkö. Tutkimushankkeen rahoitti Tekes.

Julkisen sääntelyn vaikutusta lääketieteellisten innovaatioiden syntymiseen kartoitettiin Etlatieto Oy:n ja amerikkalaisen Northwestern Universityn

Kellogg School of Managementin yhteishankkeessa. Tekesin rahoittaman hankkeen tulokset julkaisiin syyskuussa kirjassa *Medical Innovation and Government Intervention* (ETLA B 236), jonka ovat toimittaneet Raine Hermans, Morton Kamien, Martti Kulvik, Alicia Löffler ja Joel Shalowitz.

Vuoden aikana käynnistyi Teknologiateollisuus ry:n tilaama tutkimus informaatio- ja viestintäteknologian tuotannon tulevaisuudesta Suomessa. Hankkeesta vastaa tutkimusjohtaja Hannu Hernesniemi ja siihen osallistuu tutkijoita myös ETLAsta.

URA- JA TEHTÄVÄKIERTO

Mika Maliranta työskenteli ETLAn tehtävien ohella Jyväskylän yliopiston osa-aikaisena professorina. Julkisen talouden ja talouspolitiikan tutkimusohjelman tutkimusohjaaja Niku Määttänen hoiti vuonna 2009 määräaikaista professuuria Helsingin kauppa- korkeakoulussa ja oli sen vuoksi toimivapaana ETLAsta. Työmarkkinoiden ja osaamisen tutkimusohjelman tutkija Sami Napari siirtyi vuoden aikana vierailevaksi luennoitsijaksi Lontoon University Collegeen, josta hän palaa syyskuun alussa 2010. Heli Koski palasi Italiasta, Scuola Superiore Sant' Annasta, jossa hän toimi vierailevana professorina. Kasvu, rakenteet ja suhdanteet -tutkimusohjelman tutkija Ville Kaitila toimi Valtioneuvoston kansliassa ministeri Antti Tanskasen johtaman, talouskasvun edellytysten vahvistamista selvittävän työryhmän pääsihteerinä ja oli myös toimivapaana ETLAsta.

ETLan sisäinen tehtäväkierto jatkui myös kertomusvuonna. Julkisen talouden ja talouspolitiikan tutkimusohjelman tutkimusjohtaja Jukka Lassila ja Ennustetoimen tutkimusjohtaja Olavi Rantala siirtyivät tutkimusneuvonantajiksi. Aiemman Yritystalouden tutkimusohjelman tutkimusjohtaja Petri Rouvinen, joka toimi samanaikaisesti tutkimusjohtajana myös Etlatieto Oy:ssä, keskittyy aiemmin sovitun mukaisesti 1. elokuuta alkaen jälkimmäiseen tehtävään.

IN MEMORIAM

Elokuussa tuli tieto Turun kauppakorkeakoulun professorin ja ETLAn Associate Research Fellowin Mika Widgrénin äkillisestä ja yllättävästä menehtymisestä konferenssimatkalla Etelä-Afrikassa. Mika Widgrénin yhteistyö ETLAn kanssa oli erittäin hedelmällistä ja hänen aivan liian varhainen poismenonsa on suuri menetys sekä ETLalle että koko tiedeyhteisölle.

Hallinto ja talous

YHDISTYS JA HALLITUS

ETLAn jäseniä vuonna 2009 olivat Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliiton (TT) Säätiö, Elinkeinoelämän keskusliitto r.y. sekä Palvelutyönantajien Yleinen Työnantajaliitto r.y.

Yhdistyksen sääntömääräinen kevätkokous pidettiin 19.5.2009 ja syyskokous 1.9.2009. Hallituksen puheenjohtajana oli Jorma Ollila. Hallitus kokoontui neljä kertaa.

ETLalla on myös valtuuskunta, jonka tehtävänä on toimia neuvoa antavana elimenä tutkimuslaitoksen toiminnan suunnittelussa. Valtuuskunta kokoontui kaksi kertaa.

HENKILÖSTÖ

Vuoden 2009 lopussa ETLAan oli työsuhteessa 38 henkilöä. Koko henkilökunnasta projekti- ja ennustetyössä oli 26 henkilöä, joista 15:lla on tohtorin tutkinto.

ETLA on pyytänyt tutkimusprojekteihin osallistuvia ulkopuolisia korkeatasoisia koti- ja ulkomaisia tutkijoita ETLAn Associate Research Felloweiksi. Vuoden 2009 lopussa ETLalla oli yhdeksän Associate Research Fellowia.

Henkilöstöllä on käytössä kattava työterveyspalvelu. Työhyvinvointia ylläpidetään myös henkilökuntayhdistyksen ja sen ohessa toimivien urheilu- ja kulttuuritoimikuntien avulla.

TALOUS

Elinkeinoelämän Tutkimuslaitoksen tuotot olivat vuonna 2009 yhteensä 3.35 miljoonaa euroa, josta jäsenten tuki oli 1.51 miljoonaa euroa. Jäsen- ja kanatusmaksujen osuus rahoituksesta oli runsaat 40 prosenttia.

Tytäryhtiöt (Etlatieto Oy ja Taloustieto Oy) mukaan lukien tuotot olivat 5.05 milj. euroa.

Vuoden aikana ETLAssa oli meneillään noin viisikymmentä tutkimusprojektia, joihin saatiin ulko-

puolista rahoitusta. Projektirahoittajia olivat mm. TT-säätiö, Tekes, Euroopan unioni, Suomen Akatemia, Työsuojelurahasto sekä monet ministeriöt. Projektituotot olivat vuonna 2009 yhteensä 1.26 miljoonaa euroa.

Opetusministeriö jakoi ETLalle aiempien vuosien tapaan toiminta-avustusta tieteen edistämiseen.

Kertomusvuonna ETLAn tytäryrityksistä Etlatieto Oy jakoi ETLalle osinkoja.

TOIMISTOTILAT

ETLA vuokrasi TT-säätiöltä toimistotilaa Etlatieto Oy:n käyttöön. ETLA vuokrasi omia toimitilojaan Taloustieto Oy:lle ja Elinkeinoelämän Valtuuskunnalle. Tiloihin ei tehty kertomusvuonna merkittäviä saneerauksia.

YHTEISTOIMINTA EVAN KANSSA

ETLAn toimitusjohtaja on myös EVAn toimitusjohtaja. EVAn toimisto työskentelee läheisessä yhteistyössä ETLAn kanssa samoissa toimitiloissa. EVAlla on omat hallintoelimet ja oma budjetti.

TYTÄRYHTIÖT

Vuonna 2009 *Etlatieto Oy:n* liiketoiminta kasvoi. Tili- vuosi oli ylijäämäinen.

Vuoden aikana valmistui useita tutkimusprojekteja, jotka koskivat mm. kilpailukykyä, yritysten kansainvälistymistä, yritysrahoitusta, yrittäjyyttä sekä teknologista kehitystä.

Taloustieto Oy:n ja ETLAn välistä kustannus- sopimusta jatkettiin. Yhtiö kustansi ETLAn julkaisemat tutkimukset ja suhdanneraportit, EVAn raportit sekä muuta yleistajuista taloudellista kirjallisuutta. Taloustieto järjesti yhdessä ETLAn kanssa lounasseminaarin maaliskuussa ja syyskuussa sekä Raaka-aineseminaarin lokakuussa.

Taloustieto Oy:n liikevaihto kasvoi hieman. Tili- vuosi oli ylijäämäinen.

Liite 1 Kannatusyhdistyksen valtuuskunta ja hallitus sekä tutkimusneuvosto

KANNATUSYHDISTYKSEN VALTUUSKUNTA

Puheenjohtaja

Hallituksen puheenjohtaja **Jorma Ollila**

Varapuheenjohtaja

Hallituksen puheenjohtaja **Antti Herlin**

Jäsenet

Kauppaneuvos **Magnus Bargum**

Vuorineuvos **Jorma Eloranta**

Toimitusjohtaja **Leif Fagernäs**

Toimitusjohtaja **Matti Halmesmäki**

Pääjohtaja **Arto Hiltunen**

Vuorineuvos **Ole Johansson**

Toimitusjohtaja **Kari Jordan**

Pääjohtaja **Asmo Kalpala**

Varatoimitusjohtaja **Ari Kaperi**

Asiamies **Johannes Koroma**

Toimitusjohtaja **Eero Kotkasaari**

Toimitusjohtaja **Heikki Lehtonen**

Toimitusjohtaja **Mikael Lilius**

Asiamies **Arto Ojala**

Hallituksen jäsen **Jalo Paajanen**

Hallituksen puheenjohtaja **Timo Parmasuo**

Hallituksen puheenjohtaja **Bertel Paulig**

Toimitusjohtaja **Jussi Pesonen**

Hallituksen puheenjohtaja **Marjo Raitavuo**

Toimitusjohtaja **Juha Rantanen**

Vuorineuvos **Jaakko Rauramo**

Toimitusjohtaja **Matti Vuoria**

KANNATUSYHDISTYKSEN HALLITUS

Puheenjohtaja

Hallituksen puheenjohtaja **Jorma Ollila**

Varapuheenjohtaja

Vuorineuvos **Georg Ehrnrooth**

Jäsenet

Kauppatieteen maisteri **Sari Baldauf**

Johtaja **Anne Brunila**

Hallituksen puheenjohtaja **Antti Herlin**

Professori **Bengt Holmström**

Vuorineuvos **Jukka Härmälä**

Vuorineuvos **Sakari Tamminen**

Hallituksen puheenjohtaja **Björn Wahlroos**

ETLAN TUTKIMUSNEUVOSTO

Puheenjohtaja

Professori **Pentti Vartia**

Jäsenet

Professori **Pentti Arajärvi**

Toimitusjohtaja **Sixten Korkman**

Johtaja **Jussi Mustonen**

Professori **Vesa Puttonen**

Rehtori **Aino Sallinen**

Professori **Otto Toivanen**

Johtaja **Raimo Väyrynen**

Liite 2 Henkilökunta

Toimitusjohtaja: Sixten **Korkman**

TUTKIMUS

Työmarkkinat ja osaaminen

Tutkimusjohtaja: Rita **Asplund**

Tutkimuspäällikkö: Antti **Kauhanen**

Tutkijat: Edvard **Johansson** ja Sami **Napari**

Tutkimusassistentti: **Pekka Vanhala**

Kilpailu, innovaatio ja tuottavuus

Tutkimusjohtaja: Mika **Maliranta**

Tutkimuspäälliköt: Terttu **Luukkonen** ja Heli **Koski**

Tutkija: Anni **Nevalainen**

Julkinen talous ja talouspolitiikka

Tutkimusjohtaja: Tarmo **Valkonen**

Tutkimusneuvonantaja: Jukka **Lassila**

Tutkimusohjaaja: Niku **Määttänen** (toimivapaalla)

Suunnittelija: Eija **Kauppi**

Kasvu, rakenteet ja suhdanteet

Tutkimusjohtaja: Markku **Kotilainen**

Tutkimusneuvonantaja: Olavi **Rantala**

Ennustepäällikkö: Pasi **Sorjonen**

Tutkijat: Birgitta **Berg-Andersson**, Ville **Kaitila** (toimivapaalla),

Hannu **Kaseva**, Reijo **Mankinen**, Nuutti **Nikula** ja Paavo **Suni**

Tutkimusneuvonantaja: Kari **Alho**

Tutkimussihteeri: Sinikka **Littu**

ETLAn projekteissa työskentelivät myös mm. Raine **Hermans**,

Juha-Pekka **Jokinen**, Martti **Kulvik**, Rolf **Maury** ja Hanna

Virtanen

HALLINTO

Markku **Lammi**, talous- ja viestintäjohtaja

Timo **Nikinmaa**, projektijohtaja (viestintä)

Kirsti **Jalaistus**, talouspäällikkö

Ann-Christine **Ekebohm-Korhonen**, toimitusjohtajan sihteeri

Hannele **Heikkinen**, puhelinvaihteenhoitaja

Arja **Räihä**, myyntisihteeri

Pirjo **Saariokari**, toimistovirkailija

Kaija **Hyvönen-Rajecki**, informaattikko

Kimmo **Aaltonen**, graafinen piirtäjä

Petteri **Larjos**, atk-päällikkö

Christina **Tigerstedt**, atk-tukihenkilö

Jarkko **Aitti**, järjestelmäasiantuntija

ASSOCIATE RESEARCH FELLOWS

Juha **Alho**, Professor, University of Joensuu, Department of Statistics

Ari **Hyytinen**, Docent, Helsinki School of Economics and Professor, University of Jyväskylä

Mikko **Ketokivi**, Senior Lecturer, Helsinki University of Technology

Tobias **Kretschmer**, Professor, LMU, Germany and Lecturer, London School of Economics, United Kingdom

Aija **Leiponen**, Assistant Professor, Cornell University, Ithaca, NY, United States

Sarianna **Lundan**, Associate Professor, Maastricht University, the Netherlands

Olli **Martikainen**, Docent, Helsinki University of Technology and Lappeenranta University of Technology

Otto **Toivanen**, Director, Helsinki Center of Economic Research

TYTÄRYHTIÖT

Etlatieto Oy

Lönnrotinkatu 4 B, 00120 Helsinki, puh. (09) 609 901

Toimitusjohtaja: Pekka **Ylä-Anttila**

Tutkimusjohtajat: Hannu **Hernesniemi** ja Petri **Rouvinen**

Tutkimuspäällikkö: Jyrki **Ali-Yrkkö**

Projektipäällikkö: Martti **Kulvik**

Vieraileva tutkija: Olli **Martikainen**

Projektitutkijat: Matthias **Deschryvere**, Annu **Kotiranta**,

Tuomo **Nikulainen**, Mika **Pajarinen**, Antti **Tahvanainen** ja

Tanja **Tanayama**

Taloustieto Oy

Lönnrotinkatu 4 B, 00120 Helsinki, puh. (09) 609 909

Toimitusjohtaja: Markku **Lammi**

Kustannusjohtaja: Laila **Riekinen**

Liite 3 ETLAn sarjoissa ilmestyneet julkaisut

SUHDANNEJULKAISUT

Suhdanne. Nro. 1/2009, 102 s.

Suhdanne. Nro. 2/2009, 96 s.

KATSAAKSET

International Economic Outlook, 4 numeroa.

Kansainväliset Suhdanteet, 4 numeroa.

Kulutusmarkkinat, 2 numeroa.

Suhdannenäkymät-verkkojulkaisu, 12 kertaa.

Toimialakatsaus-verkkojulkaisu, 2 numeroa.

Toimialojen kannattavuus, 2 numeroa.

World Commodity Prices. Raaka-aineiden maailmanmarkkina-hinnat v. 2009-2010. Toukokuu 2009, nro 84, 36.

World Commodity Prices. Raaka-aineiden maailmanmarkkina-hinnat v. 2009-2011. Marraskuu 2009, nro 85, 38.

SARJA B

B 235

Jyrki Ali-Yrkkö (toim.), Yritysten tutkimustoiminta kansainvälisyy-
ty – Mitä jää Suomeen? Helsinki 2009. 164 s.

B 236

**Raine Hermans – Morton Kamien – Martti Kulvik – Alicia Löf-
fler – Joel Shalowitz** (Eds.), Medical Innovation and Govern-
ment Intervention. Reconciling Interests to Create Stakeholder
Value. Helsinki 2009. 343 s.

B 237

**Sixten Korkman – Jukka Lassila – Niku Määttä – Tarmo
Valkonen**, Kohti parempaa verotusta – Eväitä verokeskuste-
luun. Helsinki 2009. 95 s.

B 238

Antti Kauhanen – Sami Napari, Työurat Suomessa – Onko
sukupuolella merkitystä? Tutkimus teollisuustoimihenkilöistä
1981–2006. Helsinki 2009. 153 s.

B 239

Markku Kotilainen – Ville Kaitila – Nuutti Nikula – Paavo Suni,
Suomen ja Yhdysvaltojen väliset taloussuhteet. Helsinki 2009.
205 s.

B 240

Rita Asplund, Työmarkkinoiden toiminnan ja toimivuuden vai-
kutukset työllisyyteen ja työttömyyteen. Helsinki 2009. 124 s.
Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja 40/2009.

KESKUSTELUAIHEITA – DISCUSSION PAPERS

Nro 1174

Heli Koski – Tobias Kretschmer, New Product Development
and Firm Value in Mobile Handset Production. 2.1.2009. 16 s.

Nro 1175

Elad Harison – Heli Koski, Organizing High-Tech R&D – Secrets
of Successful Innovation Alliances. 2.1.2009. 22 s.

Nro 1176

Heli Koski – Luigi Marengo – Iiro Mäkinen, Managerial
Practices, Performance and Innovativeness: Some Evidence
from Finnish Manufacturing. 2.1.2009. 26 s.

Nro 1177

Maliranta, Työpaikka- ja työntekijävirrät ja tehtäväkenteiden
dynamiikka Suomen yrityssektorilla. 7.1.2009. 35 s.

Nro 1178

Petri Böckerman – Mika Maliranta, Globalization, Creative
Destruction, and Labor Share Change: Evidence on the
Determinants and Mechanisms from Longitudinal Plant-Level
Data. 26.1.2009. 34 s.

Nro 1179

Mika Pajarinen – Petri Rouvinen – Pekka Ylä-Anttila, Kenelle
yritystuet menevät? 3.2.2009. 39 s.

Nro 1180

Sixten Korkman, Power over Pensions. Who should decide and
how? 10.3.2009. 21 s.

Nro 1181

Jukka Lassila – Tarmo Valkonen, Sosiaaliltilit ja moraalikato.
13.3.2009. 33 s.

Nro 1182

Tuomo Nikulainen – Antti-Jussi Tahvanainen, Towards
Demand Based Innovation Policy? – The introduction of SHOKS
as an innovation policy instrument. 13.3.2009. 19 s.

Nro 1183

Antti-Jussi Tahvanainen, Yliopistollinen teknologiansiirto muu-
tosten pyörteissä. Näkemyksiä SHOK:n, korkeakoulueksintö-
lain ja yliopistolain vaikutuksista tutkimus- ja innovaatiotoimin-
taan. 17.3.2009. 110 s.

Nro 1184

Derek C. Jones – Panu Kalmi – Antti Kauhanen, The Effects of
General and Firm-Specific Training on Wages and Performance:
Evidence from Banking. 20.4.2009. 34 s.

Nro 1185

Tuomas Takalo, Rationales and Instruments for Public
Innovation Policies. 6.5.2009. 24 s.

Liite 3 ETLAn sarjoissa ilmestyneet julkaisut

Nro 1186

Juha-Pekka Jokinen, Toimihenkilöiden työ- ja palkkaurat Suomen teollisuudessa. 12.5.2009. 99 s.

Nro 1187

Susanna Stén, Förändrade arbetsmarknadsförhållanden för högre utbildade? – en studie av forskarutbildade i Finland 1990-2004. 1.6.2009. 107 s.

Nro 1188

Antti-Jussi Tahvanainen, Finnish University Technology Transfer in a Whirl of Changes – A Brief Summary. 1.6.2009. 17 s.

Nro 1189

Tanja Tanayama – Pekka Ylä-Anttila, Verokannustimet innovaatiopolitiikan välineenä. 3.6.2009. 29 s.

Nro 1190

E.O. Alho, Palkat, kannustimet ja tuottavuus – miten tuottavuudesta palkitaan ja tulisi palkita Suomen työmarkkinoilla? 30.6.2009. 41 s.

Nro 1191

Christopher Palmberg, Commercialising Eco-efficient Nanotechnologies in the construction Industry – The case of glass-processing in Finland. 30.6.2009. 34 s.

Nro 1192

Kari E.O. Alho, Minkäläistä elvyttävää talous- ja työmarkkinapolitiikkaa pitäisi harjoittaa talouskriisissä? 20.8.2009. 27 s.

Nro 1193

Sarianna M. Lundan, Distance-related Barriers and the Internationalisation of Finnish Mnes. 22.8.2009. 30 s.

Nro 1194

Outi Hermans – Raine Hermans, Paikkatietojen yhteiskäyttö ja jakeluperiaatteet – Hinnoitteluperiaatteiden analyysi ja kansantaloudellisten vaikutusten simulointi. 8.9.2009. 65 s.

Nro 1195

Matthias Deschryvere, A Comparative Survey of Structural Characteristics of Finnish University Departments. 28.10.2009. 26 s.

Nro 1196

Annu Kotiranta – Tuomo Nikulainen – Antti-Jussi Tahvanainen – Matthias Deschryvere – Mika Pajarinen, Evaluating National Innovation Systems – Key Insights from The Finnish INNOEVAL Survey. 28.10.2009. 131 s.

Nro 1197

Erkko Autio, The Finnish Paradox: The Curious Absence of High-Growth Entrepreneurship in Finland. 28.10.2009. 30 s.

Nro 1198

Kari E.O. Alho – Jaakko Kiander, Työmarkkinoiden kehityksen kokonaistaloudellinen tausta ja lähivuosien sopeutuminen. 7.10.2009. 50 s.

Nro 1199

Petri Böckerman – Edvard Johansson – Antti Kauhanen, Innovative Work Practices and Sickness Absence: What does a Nationally Representative Employee Survey Tell? 12.10.2009. 30 s.

Nro 1200

Heli Koski – Tobias Kretschmer, The Role of Product Innovation on the Diffusion of Mobile Telephone. 12.10.2009. 17 s.

Nro 1201

Benedikt Gamharter – Heli Koski – Tobias Kretschmer, Product Complexity in the Adoption of User-Customized Systems. 14.10.2009. 24 s.

Nro 1202

Edvard Johansson – Petri Böckerman – Tuija Martelin – Sami Pirkola – Kari Poikolainen, Does Education Shield Against Common Mental Disorders? 15.10.2009. 14 s.

Nro 1203

Matthias Deschryvere, Mobility of Corporate Headquarter Functions: A Literature Review. 20.10.2009. 31 s.

Nro 1204

Reijo Mankinen – Olavi Rantala, Itsehoitolääkkeiden kaupan vapauttamisen merkitys kuluttajille ja kaupalle. 11.11.2009. 39 s.

Nro 1205

Mika Pajarinen – Petri Rouvinen, Esitutkimus kasvuyrittäjyyden ja kasvuyrityspolitiikan kansantaloudellisesta merkityksestä. 5.11.2009. 30 s.

Nro 1206

Rita Asplund, Sources of Increased Wage Differentials in the Finnish Private Sector. 6.11.2009. 21 s.

Nro 1207

Markku Kotilainen – Sixten Korkman – Jyrki Niemi – Nuutti Nikula – Hannu Kaseva – Lauri Kettunen, EU:n rahoituskehys – Suomen asema seuraavalla kehyskaudella 2014–2020. 3.12.2009. 102 s.

Nro 1208

Tuomo Nikulainen – Martti Kulvik, How General are General Purpose Technologies? – Evidence from nano-, bio-, and ICT-technologies in Finland. 20.11.2009. 20 s.

Liite 4 Artikkelit ja julkaisut muissa kuin ETLAn sarjoissa

TIETEELLISET JULKAISUT JA ARTIKKELIT TIETEELLISISSÄ AIKAKAUSKIRJOISSA JA AKATEEMISISSA SARJOISSA
Ketokivi, M. & Ali-Yrkkö, J. (2009). Unbundling R&D and Manufacturing: Postindustrial Myth or Economic Reality. *Review of Policy Research*, 26, 1-2 (January/March), pp. 35–54.

Asplund, R. – Ben-Abdelkarim, O. – Skalli A.: Student Loans and the Likelihood of Graduation: Evidence from Finnish Cohort Data, *Higher Education in Europe*, Vol. 2, No. 34 (2009), pp. 243–255.

Dolton, P. – **Asplund, R.** – Barth, E.: Education and Inequality across Europe, Edward Elgar Publishing Ltd., Cheltenham, 2009.

Asplund, R.: Education and Income Inequality: A Macroeconomic Perspective, in P. Dolton – R. Asplund – E. Barth (Eds): *Education and Inequality Across Europe*, Edward Elgar Publishing Ltd., Cheltenham, 2009, pp. 24–46.

Asplund, R. – Ben-Abdelkarim, O. – Skalli A.: Inequality in Access to and Finance of Tertiary Education, Dolton, P. – Asplund, R. – Barth, E. (Eds): *Education and Inequality across Europe*, Edward Elgar Publishing Ltd., Cheltenham, 2009, pp. 91–121.

Johansson, E. – Böckerman, P. – Kiiskinen, U. – Heliövaara, M.: Obesity and Labour Market Success in Finland. The difference between having a high BMI and being fat. *Economics and Human Biology*, Vol. 9 (2009), pp. 36–45.

Johansson, E. – Böckerman, P. – Uutela, A.: Alcohol Consumption and Sickness Absence, Evidence from Microdata, *European Journal of Public Health*, Vol. 19 (2009), pp. 19–22.

Böckerman, P. – **Johansson, E.** – Helakorpi, S. – Uutela, A. Economic Inequality and Population Health: Looking Beyond Aggregate Indicators, *Sociology of Health and Illness*, Vol. 31 (2009), pp. 422–440.

Kauhanen, A.: The Incidence of High-Performance Work Systems: Evidence from a Nationally Representative Employee Survey, *Economic and Industrial Democracy*, Vol. 30, No. 3, pp. 454–480.

Maliranta, M. – Mohnen, P. – **Rouvinen, P.:** Is Inter-Firm Labor Mobility a Channel of Knowledge Spillovers? Evidence from a Linked Employer–Employee Panel. *Industrial and Corporate Change*, Vol. 18 (2009), issue 6 (December), pp. 1161–1191. <http://dx.doi.org/10.1093/icc/dtp031>

Maliranta, M. – Nurmi, S. – **Virtanen, H.:** Resources in vocational education and post-schooling outcomes. *International Journal of Manpower*, forthcoming.

Ottaviano, G. – Kangasharju, A. – **Maliranta, M.:** Local Innovative Activity and Regional Productivity: Implications for the Finnish National Innovation Policy. Kirjassa Veugelers, R. et al.

(Eds.): *Evaluation of the Finnish National Innovation System – Full Report* (pp. 203–238). Taloustieto Oy, Helsinki.

Martikainen, O. – Tyrväinen, P. – Luoma, E.: Benefits of ICT Service Outsourcing, *Information Technologies and Control*, ISSN 1312-2622, 1/2009, pp. 2–6.

Martikainen, O.: Process Improvement Through Software, 47–50, Chapter in Tyrväinen, P., Mazhelis, O. (Eds.): *Vertical Software Industry Evolution – Analysis of Telecom Operator Software*, Springer, Contributions to Management Science, ISBN: 978-3-7908-2351-6, 2009, pp. 47–50.

Martikainen, O.: Barriers to Horizontal Development, 109–116, Chapter in Tyrväinen, P., Mazhelis, O. (Eds.): *Vertical Software Industry Evolution – Analysis of Telecom Operator Software*, Springer, Contributions to Management Science, ISBN: 978-3-7908-2351-6, 2009, pp. 109–116.

Kuroda, T. – Nagashima, T. – Alasalmi, A. – Kume, N. – Takemura, T. – **Martikainen, O.** – Oboshi, N. – Hori, K. – Yoshihara, H. – Kuroda, Y. – Oshiro, O.: Effectiveness of WLAN Location Services on Medical Equipment Logistics (Japanese, English abstract), *Japan Journal of Medical Informatics*, Vol. 28, No. 3, 2009, pp. 139–146.

Napari, S.: Gender differences in early-career wage growth, *Labour Economics*, Vol. 22, No. 4, pp. 140–158.

Rouvinen, P. – Stankiewicz, R.: Are Intellectual Property Rights Hindering Technological Advance? The Need for Technological Commons. *Review of Policy Research*, volume 26 (2009), issue 1–2 (January/March), pp. 195–217. <http://dx.doi.org/10.1111/j.1541-1338.2008.00375.x>

MUUT TUTKIMUSJULKAISUT

Asplund, R.: Työmarkkinoiden toiminnan ja toimivuuden vaikutus työllisyyteen ja työttömyyteen, *Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja Työ ja yrittäjyys* 40/2009.

Johansson, E.: Invandring, utvandring och arbetsmarknadsfrångång – lider Finland av brain drain? *Ekonomiska Samfundets Tidskrift* Vol. 62 (2009) pp. 57–74.

Hernesniemi, H. – **Nikinmaa, T.** (toim.): Koneiteollisuuden menestys tarttuu verkostoihin. Alihankkijoista kansainvälisiä sopimusvalmistajia. Sitra ja Teknologiateollisuus ry, Sitra 281, Edita, Helsinki 2009, 143 s.

Hernesniemi, H.: Globaali hankinta takaa Metson kilpailukyvyyn, kirjassa Hernesniemi, H. – Nikinmaa, T. (toim.): *Koneiteollisuuden menestys tarttuu verkostoihin. Alihankkijoista kansainvälisiä sopimusvalmistajia*. Edita, Helsinki. <http://www.sitra.fi/NR/rdonlyres/75E12CA5-46BD-40DC-A019-E90D5E15BF7A/0/Metso.pdf>

Liite 4 Artikkelit ja julkaisut muissa kuin ETLAn sarjoissa

Hernesniemi, H.: Valtran vahva verkosto AGCon kautta maailmalle, kirjassa Hernesniemi, H. – Nikinmaa, T. (toim.): Koneiteollisuuden menestys tarttuu verkostoihin. Alihankkijoista kansainvälisiä sopimusvalmistajia. Edita, Helsinki. <http://www.sitra.fi/NR/rdonlyres/301A10AE-6B02-416F-9A65-29BD334D90F0/0/Valtra.pdf>

Hernesniemi, H.: Moventas kasvaa tuulesta, kirjassa Hernesniemi, H. – Nikinmaa, T. (toim.): Koneiteollisuuden menestys tarttuu verkostoihin. Alihankkijoista kansainvälisiä sopimusvalmistajia. Edita, Helsinki. <http://www.sitra.fi/NR/rdonlyres/A3E9F1F3-638D-4D34-8E32-E735CB739031/0/Moventas.pdf>

Kotilainen, M. (toim.): Alueellinen elinvoimaisuus ja kilpailuedut, Tekesin katsaus, 243/2009. Helsinki.

Volk, R. – Haltia, V. – Huovari, J. – Karikallio, H. – **Kotilainen, M.** – Metsola, P. – **Nikula, N.** – **Rantala, O.:** Infrastruktuurin ja julkisten toimintojen sijainnin vaikutukset aluetasolla. Valtioneuvoston kanslian julkaisusarja 31/2009. Helsinki.

Lassila, J.: Väestön ikääntymiseen liittyvistä poliittisista riskeistä. Teoksessa Marja Vaarama (toim.): Ikääntyminen riskinä ja mahdollisuutena. Valtioneuvoston kanslian raportteja 3/2009.

Kautto, M. – Salonen, J. – Hytti, H. – **Lassila, J.** – Pirttilä, J. – Rantala, J. – Risku, I. – Suoniemi, I. – Vanne, R.: Eläketurvan sosiaalinen kestävyys. Teoksessa Näkökulmia sosiaaliseen kestävyteen, Valtioneuvoston kanslian raportteja 2/2009.

Veugelers, R. – Aiginger, K. – Breznitz, D. – Edquist, C. – Murray, G. – Ottaviano, G. – Hyytinen, A. – Kangasharju, A. – Ketokivi, M. – **Luukkonen, T.** – **Maliranta, M.** – Maula, M. – Okko, P. – **Rouvinen, P.** – Sotarauta, M. – Tanayama, T. – Toivanen, O. – **Ylä-Anttila, P.:** Evaluation of the Finnish National Innovation System – Full Report. Helsinki, Taloustieto, 2009.

Veugelers, R. – Aiginger, K. – Breznitz, D. – Edquist, C. – Murray, G. – Ottaviano, G. – Hyytinen, A. – Kangasharju, A. – Ketokivi, M. – **Luukkonen, T.** – **Maliranta, M.** – Maula, M. – Okko, P. – **Rouvinen, P.** – Sotarauta, M. – Tanayama, T. – Toivanen, O. – **Ylä-Anttila, P.:** Evaluation of the Finnish National Innovation System – Policy Report. Helsinki: Taloustieto, 2009, <http://www.evaluation.fi>

Edquist, C. – **Luukkonen, T.** – Sotarauta, M.: Broad-Based Innovation Policy, in Veugelers et al (eds.): Evaluation of the Finnish National Innovation System – Full Report, Taloustieto Oy, Helsinki 2009, pp. 11–69.

Eerola, E. – **Määttänen, N.:** The optimal tax treatment of housing capital in the neoclassical growth model, VATT Working papers no. 3.

Nikinmaa, T.: Konecranes hakee alihankkijoilta lisävauhtia kasvuun, kirjassa Hernesniemi, H. – Nikinmaa, T. (toim.): Kone-

iteollisuuden menestys tarttuu verkostoihin. Alihankkijoista kansainvälisiä sopimusvalmistajia. Edita, Helsinki. <http://www.sitra.fi/NR/rdonlyres/939FD229-D284-4C41-B13A-8B06153C84E0/0/Konecranes.pdf>

Nikinmaa, T.: Wärtsilä toimittaa voimaa maalle ja merelle, kirjassa Hernesniemi, H. – Nikinmaa, T. (toim.): Koneiteollisuuden menestys tarttuu verkostoihin. Alihankkijoista kansainvälisiä sopimusvalmistajia. Edita, Helsinki. <http://www.sitra.fi/NR/rdonlyres/58EDA60B-9F85-4E7A-8AC2-7EB14DC6456A/0/Wartsila.pdf>

Nikinmaa, T.: Rolls-Royce vie suomalaiset toimittajat maailman merille, kirjassa Hernesniemi, H. – Nikinmaa, T. (toim.): Koneiteollisuuden menestys tarttuu verkostoihin. Alihankkijoista kansainvälisiä sopimusvalmistajia. Edita, Helsinki. <http://www.sitra.fi/NR/rdonlyres/E3E525D3-4355-45E1-8033-95E1DE0962BB/0/RollsRoyce.pdf>

Nikinmaa, T. – Neubert, H.-J.: Neorem Magnets myötätulessa, kirjassa Hernesniemi, H. – Nikinmaa, T. (toim.): Koneiteollisuuden menestys tarttuu verkostoihin. Alihankkijoista kansainvälisiä sopimusvalmistajia. Edita, Helsinki. <http://www.sitra.fi/NR/rdonlyres/FB789731-9161-4416-83CA-2FF13F1C69DD/0/Neorem.pdf>

Neubert, H.-J. – **Nikinmaa, T.:** Dürr – peltikaupasta globaaliksi järjestelmätoimittajaksi, kirjassa Hernesniemi, H. – Nikinmaa, T. (toim.): Koneiteollisuuden menestys tarttuu verkostoihin. Alihankkijoista kansainvälisiä sopimusvalmistajia. Edita, Helsinki. <http://www.sitra.fi/NR/rdonlyres/C567E768-C7D8-4FCA-BD79-35674FF1ED5D/0/Durr.pdf>

Breznitz, D. – Ketokivi, M. – **Rouvinen, P.:** Demand- and User-Driven Innovation. In R. Veugelers et al. (Eds.), Evaluation of the Finnish National Innovation System – Policy Report (pp. 42–51) and Evaluation of the Finnish National Innovation System – Full Report (pp. 71–102). Helsinki, Taloustieto, 2009, <http://www.evaluation.fi>

Rouvinen, P.: Maailmantalouden megatrendit ja globalisaatio innovaatiotoiminnan muuttajana. Teoksessa E. Ahola ja A.-M. Rautiainen (toim.), Kasvuparadigman muutos – Innovaatiotoiminnan uudet trendit (s. 41–70). Helsinki, Tekes katsaus 250/2009.

Sorjonen, P.: Mikä yllätti suhdanne-ennustajat tällä kertaa?, Kansantaloudellinen aikakauskirja, 3/2009, s. 347–353.

Ylä-Anttila, P.: Maailmantalous ja me. Kirjassa Ahola – Palkamo (toim.), Megatrendit ja me. Tekes katsaus 255/2009, s. 5–11.

Liite 4 Artikkelit ja julkaisut muissa kuin ETLAn sarjoissa

MUUT ARTIKKELIT

Alho, K.E.O. – Baldwin, R. – Vartiainen, H.: Professori Mika Widgrén in memoriam, *Kansantaloudellinen aikakauskirja*, 3/2009.

Alho, K.E.O.: Miten tuottavuudesta palkitaan ja tulisi palkita työmarkkinoilla? *Talous ja yhteiskunta* 4/2009, 17–21.

Asplund, R.: Työvoimapolitiikan vaikuttavuus Suomen näkökulmasta katsottuna, *Työpoliittinen Aikakauskirja*, 3/2009, Työ- ja elinkeinoministeriö, pp. 6–20.

Kauhanen, M. – **Napari, S.** – Rokkanen, M.: Teollisuuden toimihenkilöiden liikkuvuus ja liikkuvuuden palkkavaikutukset, *Talous & Yhteiskunta*, 1/2009

Korkman, S.: Onko visiolle kolmannesta tiestä katetta, *Helsingin Sanomat*, 22.1.

Korkman, S.: Eläkekiistassa on mahdollista saavuttaa kompromissi, *Helsingin Sanomat*, 9.3.

Luukkonen, T.: Will the European Research Council become an integrative mechanism for European research? EURECIA Conference Paper 1, <http://www.eurecia-erc.net/category/conference-papers/>

Böckerman, P. – **Maliranta, M.:** Globalisaatio on supistanut palkkojen osuutta kansantulosta. *Talous & yhteiskunta*, 52–57.

Kangasharju, A. – **Maliranta, M.:** Alueet tarvitsevat markkina-taloutta. *Talouselämä*, 37/2009.

Rouvinen, P.: Puheenvuorot: Uuden talouden kupla tuli ja meni. *Talouselämä*, numero 5 (6.2.2009), s. 41. http://www.etla.fi/files/2303_PR_Puheenvuoro_Talouselama_5_2009.pdf

Rouvinen, P.: Sivullinen: Tieto kulkee nahkakansissa. *Talouselämä*, numero 8 (27.2.2009), s. 49. http://www.etla.fi/files/2301_Rouvinen_Talouselama_no_8-2009.pdf

Rouvinen, P.: Kasvuyrittäjyys on valtiovallan erityisessä suojeluksessa... mutta miksi? *Työ- ja elinkeinoministeriön kasvuyrityskolumni*, 2.2.2009, http://www.tem.fi/index.phtml?92302_m=93956&s=2862

Rouvinen, P.: Promoting growth entrepreneurship is among the government's key policy objectives... but why? *Ministry of Employment and the Economy, Columns on growth entrepreneurship*, 2.2.2009, http://www.tem.fi/?92729_m=93961&l=en&s=2862

Liite 5 Seminaareja ETLAssa

16.01.

Antti Suvanto (SP): Velkaantumisen purkaminen ja reaalityalous

23.01.

Erkki Koskela (HY): The Impacts of Labour Taxation in European Welfare States with Flexible Outsourcing

30.01.

Shiri Breznitz (University of Georgia): University Technology Transfer – Experiences from Cambridge (UK) and Yale (US)

13.02.

Seminaari funktionaalisen tulonjaosta Suomessa, ohjelma:

Pekka Sauramo (PT): Funktionaalinen tulonjako Suomessa: katsaus tutkimustuloksiin

Mika Maliranta: Mikrorakennemuutoksen merkitys tuottavuudelle, palkoille ja tulo-osuuksille

Petri Böckerman (PT): Globalisaatio, luova tuho ja työn tulo-osuuden muutos

06.03.

Erkki Niemi (TK) ja **Hannu Karhunen** (JyY): Alueellinen koulutuspääoma

20.03.

Mika Widgrén (TKKK): The EU budget allocation before and after Lisbon

17.04.

Elias Einiö (HY): Government Subsidies and Private R&D: Evidence from Geographic Variation in Support Program Funding

24.04.

Petri Rouvinen (ETLA) ja **Pekka Ylä-Anttila** (ETLA): Suomen innovaatiojärjestelmän arviointi

08.05.

Jouko Ylä-Liedenpohja: Dividend Taxation and the Cost of Capital

14.05.

Olli Seppänen (TK): Terveystuotannon tuottavuus

04.06.

Edvard Johansson (ETLA): Luova tuho ja työtyytyväisyys

12.06.

Johanna Wallenius (ASU): Life Cycle Labor Supply and Retirement in a Model with Endogenous Human Capital Accumulation

04.09.

Talouseliittämiesseminari:

Kari Alho (ETLA): Minkälaista elvyttävää talous- ja työmarkkinapolitiikkaa pitäisi harjoittaa talouskriisissä?

Jukka Lassila (ETLA): Kannattaako kulutusveroja korottamalla rahoittaa ansiotulojen verojen alentamista?

08.09.

Madeleine Shalowitz (North Shore University): Is the health care reform needed? Views from a community based program on tackling health care inequalities in Chicago

Joel Shalowitz (Northwestern University): The US health care reform: Why and where – and how does it compare to Finland? A health care policy view

16.09.

Mika Maliranta (ETLA): In Search of an Ideal Method for Analyzing Micro-level Dynamics of a Great Productivity Leap

18.09.

Marja Riihelä (VATT): Tulonjaon kehityksestä Suomessa 1966–2007

25.09.

Antti Tahvanainen (ETLA): Yliopistollinen teknologiansiirto muutosten pyörteissä – näkemyksiä SHOK:n, korkeakoulukeskintöläin ja yliopistolain muutosten vaikutuksista toimintaedellytyksiin

14.10.

Vera Boronenko (University of Daugavpils, Latvia): Firm-level Data Base Methods of Actual Clusters Identification

16.10.

Martti Kulvik (ETLA): Pandemiat: tulevaisuuden uhka vai voitettu vihollinen? Sikainfluenssa – missä mennään?

Pekka Ylä-Anttila (ETLA): Pandemiat talouden kannalta, kommenttipuheenvuoro

30.10.

Antti Kauhanen (ETLA): Tulospalkkausjärjestelmät Suomessa

06.11.

Markku Kuisma (HY): Suomen taloushistoria 1000–2000

13.11.

Jyrki Ali-Yrkkö (ETLA) ja **Timo Seppälä** (ETLA): Nokian tuotantoverkoston muutokset 2000-luvulla

11.12.

Terttu Luukkonen (ETLA): Recent Developments in Research and Technology Policy in Europe – The Role of the European Union as a Catalyst

Liite 6 Esitelmiä ja alustuksia

Kari Alho

"Trade with the West and Russia: A Long-Term Perspective on Finnish Economic Growth, Fluctuations and Policies", Kansantaloustieteen päivät, Turku, 6.2.

"Minkälaista talouspolitiikkaa pitäisi harjoittaa talouskriisissä?", Taloustutkijoiden 26. kesäseminaari, Jyväskylä, 10.6.

Alustukset "Miten tuottavuudesta palkitaan ja tulisi palkita Suomen työmarkkinoilla?" ja "Millä talous- ja työmarkkinapolitiikan keinoilla voidaan palata alenevaan työttömyyskehitykseen?", ETLAn ja PT:n työmarkkinaseminaarissa "Millä keinoin saavutetaan mikrotehokkuus ja makrovakaus Suomen työmarkkinoilla?", Säätytalo, Helsinki, 29.10.

Rita Asplund

"Koulutuksen taloudelliset vaikutukset", Helsingin yliopiston kasvatustieteen laitoksen A2.0. Koulutuksen talous -opintojakso, Helsinki, 26.03.

"Aikuiskoulutuksesta apua kansalaisten ja yritysten kansainvälistymisessä?", AIPA-päivät, Arcada, Helsinki, 4-5.6.

"Aikuiskoulutuksesta apua työelämässä?", Perjantaiyliopisto 28.8, Kalevi Sorsa -säätiö, Helsinki, 28.08.

Markku Kotilainen

"Suomen ja Yhdysvaltojen väliset taloussuhteet". Ulkoasiainministeriön transatlanttisen verkoston talous- ja innovaatiojaosto. 3.2.

"Suomen ja Yhdysvaltojen väliset taloussuhteet". Ulkoasiainministeriö, kirjan julkistamistilaisuus 23.3.

"Alueellinen elinvoimaisuus ja kilpailuedut". Tekesin alueseminaari. 27.3.

"Suomen ja Yhdysvaltojen väliset taloussuhteet". VientifoorumiTyö- ja elinkeinoministeriö. 27.5.

"EU:n rahoituskehitykset vuosille 2014–2020". EU-koordinaatiojaosto, valtioneuvosto 26.10.

Jukka Lassila

"Julkisen talouden kestävyys: Kanadalais-ruotsalainen näkökulma." Työeläkevakuuttajien ekonomistiseminaari 5.5.

"Talouskriisi, eläkkeet ja valta." Taloustutkijoiden kesäseminaari, Jyväskylä 9.6.

"Population ageing and fiscal sustainability of Finland: A stochastic analysis". 65th Congress of the International Institute of Public Finance (IIPF), Cape Town, South Africa, August 14, 2009.

Terttu Luukkonen

"Impact Assessment of Research Networks," Keynote speech and chair of session, Forum "European Research Networks: Time to rethink their rationale and governance?", organized by PRIME Network of Excellence and European Economic and Social Committee, Brussels 10-11 September, 2009.

"Will the European Research Council Become an Integrative Mechanism in European Research?", Atlanta Conference on Science and Innovation Policy, Georgia Institute of Technology, Atlanta, USA, October 2-3, 2009.

"Which indicators to measure progress", discussant and panelist at "Working Together to Strengthen Research in Europe – European Research Area Conference", organized by the European Commission, Brussels, 21-23 October, 2009.

"Recent Developments in Research and Technology Policy in Europe – The role of the European Union as a catalyst", invited paper at the Symposium "Changes of Science and Policy", organized by Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond, Noors Slott, Sweden, 16-18 October, 2009.

Mika Maliranta

"Työpaikka- ja työntekijävirrät Suomessa", Siirtymät, jousto ja turva työmarkkinoilla, TEM, Helsinki, 28.1.

"Tilastoaineistojen tutkimuskäyttö – (talous) tutkijan näkökulma", Tilastoaineistot tutkijan työvälineenä, Tilastokeskus, Helsinki 2.3.

"Local innovative activity and regional productivity: Implications for the Finnish national innovation policy", Research and innovation council/Technology and innovation division, Helsinki, (yhdessä Aki Kangasharjun ja Gianmarco Ottavianon kanssa). 8.5.

"Työpaikka- ja työntekijävirrät ja tehtävärakenteiden muutos Suomen yrityssektorilla", seminaari, VM, Helsinki, 20.5.

"Tuottavuus kansantalouden hyvinvoinnin lähteenä", Tuottavuus ja vaikuttavuus hyvinvointialalla, TEM, Helsinki, 27.5.

"In search of an ideal method for analyzing micro-level dynamics of a great productivity leap", Jyväskylän 26. kesäpäivät, 10-11.6.

"In search of an ideal method for analyzing micro-level dynamics of a great productivity leap", Comparative Analysis of Enterprise Data (CAED) 2009 Conference, Tokyo, Japan, 2-4.10.

"Tuottavuus Suomen toimialoilla ja yrityksissä", tuottavuusseminaari, TEKES, Helsinki, 8.12.

Liite 6 Esitelmiä ja alustuksia

Olli Martikainen

"ICT-palveluiden tuottavuus", Suomen Seutuverkot ry kevätseminaari, Helsinki, 24.3.

Niku Määttä

"R&D tax subsidies: A general equilibrium analysis", Hecer, Helsinki (yhdessä Mika Malirannan kanssa), 13.5.

"Pension system, unemployment insurance and employment at older ages in Finland", Mannheim Research Institute for the Economics of Aging, Mannheim, Saksa (yhdessä Tuulia Hakolan kanssa), 14.9.

"Matching in the housing market with risk aversion and savings", Nordic Summer Symposium in Macroeconomics, Smögen, Ruotsi (Yhdessä Essi Eerolan kanssa), 5.8.

"On the importance of borrowing constraints for house price dynamics", European Economic Association, Barcelona, Espanja (yhdessä Essi Eerolan kanssa), 26.8.

"Matching in the housing market with risk aversion and savings", Hecer, Helsinki (yhdessä Essi Eerolan kanssa), 25.11.

Sami Napari

"Sex differences in careers: Evidence from the Finnish manufacturing over the period 1981–2006", Kansantaloustieteen päivät, Taloustieteellinen yhdistys, Turku, 5.2.

Timo Nikinmaa

"Koneteollisuuden menestys tarttuu verkostoihin. Alihankkijoista kasvavia ja kansainvälistyviä sopimusvalmistajia". Kirjan esittely julkistamistilaisuudessa, Messukeskus, Helsinki, 29.4.

Olavi Rantala

"EU:n ilmastopolitiikan talousvaikutukset – voiko päästöoikeuden hintaa ennustaa?", Energiategollisuuden ilmasto- ja päästökauppaseminaari, Helsinki, 23.4.

"Energian tarve ja ilmastopolitiikka vuoteen 2020", SDP:n talous- ja ympäristöryhmien seminaari, Helsinki, 9.6.

"Economic recession and its impact on electricity consumption", Finnish Energy Day, Montel Powernews, Helsinki, 11.6.

Petri Rouvinen

"Innovation Policy during & after the Current Financial Crisis". Sustainability and the Role of Innovation Policies in the Current Financial Crisis -seminar, OECD Headquarters, Paris, 16.2.

"Kasvuyrittäjyyden kansantaloudellinen merkitys." Miniseminaari, Helsinki: Työ- ja elinkeinoministeriö, 24.2.

"Evaluation of the Finnish National Innovation System: Experiences and Approach". Knowledge Strategies for the European Innovation Economy VISION Era-Net Workshop. Inter-Continental Helsinki, 30.3.

"Innovative Activity in the Times of Crisis – Experiences of Finland". World Bank's Knowledge Economy Forum VIII. INSEAD, Fontainebleau, France, 29.4.

"R&D and Innovation Policy in the Crisis". Economic Crisis & Innovation Activity -seminar. Helsinki: Tekes, 29.4.

"Maailmantalouden megatrendit ja globalisaatio innovaatiotoiminnan muuttajana." E. Aholan ja A.-M. Rautiaisen toimittaman kirjan "Kasvuparadigman muutos – Innovaatiotoiminnan uudet trendit" julkistamistilaisuus, Helsinki: Tekes, 14.5.

"Tilastollinen tutkimus taloustieteen ja elinkeinopolitiikan rajapinnassa". Mikko Ketokiven kirjan "Tilastollinen päättely ja tieteellinen argumentointi" (Gaudeamus) julkistamistilaisuus, Helsinki: Vanha ylioppilastalo, 12.11.

"SHOKit innovaatiojärjestelmän kansainvälisessä arvioinnissa". Helsinki: Työ- ja elinkeinoministeriö, 20.11.

Pasi Sorjonen

"Liiottelemmeko talousnäkyvien synkkyyttä?", Turun OP:n Sijoitusilta, Turku, 22.1.

"Taantumasta toipumiseen – mutta milloin?", Lammin Säästöpankin asiakastilaisuus, Hämeenlinna, 27.1.

"Liiottelemmeko talousnäkyvien synkkyyttä?", Tampereen OP:n Sijoitusilta, Tampere, 29.1.

"Liiottelemmeko talousnäkyvien synkkyyttä?", Helsingin OP:n Sijoitusilta, Helsinki, 2.2.

"Talouden näkymät", Helsingin kauppakamari, Vantaa, 3.2.

"Taantumasta toipumiseen – mutta milloin?", Lammin Säästöpankin asiakastilaisuus, Hyvinkää, 3.2.

"Varainsiirtovero", Helsingin Kokoomuksen Naisten seminaari, Eduskunta, Helsinki, 10.2.

"Taantumasta toipumiseen – mutta milloin?", Lammin Säästöpankin asiakastilaisuus, Klaukkala, 10.2.

"Talouden näkymät", Johtajakoulutusta, Rastor ja Skanska, Helsinki, 11.2.

"Kansantalouden ennusteet ja indeksit", Tilastokeskuksen koulutustilaisuus, Helsinki, 11.2.

"Taantumasta toipumiseen – mutta milloin?", Lammin Säästöpankin asiakastilaisuus, Tuusula, 11.2.

Liite 6 Esitelmiä ja alustuksia

- "Talouskatsaus", Rakennusteollisuuden suhdanneryhmä, Helsinki, 12.2.
- "Talouden ennustaminen", BIIP -seminaari, Itella, Helsinki, 24.2.
- "Talouden näkymät", Keski-Uudenmaan kauppakamarin hallitus, Mäntsälä, 26.2.
- "Talouskatsaus", Ravintola Kaisaniemi, Helsinki, 4.3.
- "Suhdanne-ennusteen esittely, ETLAn lounasseminaari, Helsinki, 25.3.
- "Talouden näkymät", OAJ:n valtuusto, Helsinki, 26.3.
- "Talouden näkymät", Vantaan Rotaryt, Vantaa, 30.3.
- "Talouden näkymät", Lammin Säästöpankin isäntien kokous, Riihimäki, 31.3.
- "Talousnäkömät", Helsingin kaupungin TOVA-klubi, Helsinki, 21.4.
- "Talouden näkymät", Kiinteistöalan koulutusta, PGP, Helsinki, 22.4.
- "Suomen talouden haasteet", MBA-koulutusta, Tampereen yliopisto, Tampere, 22.4.
- "Talouden näkymät", AFSMI, Helsinki, 24.4.
- "Kansantalouden ja toimialojen näkymät", Kiinteistöala, Vantaa, 28.4.
- "Arvoisa Madame, löydätkö onnen?", Tilastokeskus, Helsinki, 5.5.
- "Kansantalouden ja toimialojen näkymät", Vuokramarkkinat 2009, KiinKo, Helsinki, 6.5.
- "Talousnäkömät teollisuuden kannalta", Teknisen kaupan liitto, Helsinki, 11.5.
- "Joko käänne häämöttää", Samlink, Helsinki, 13.5.
- "Euroalueen talousnäkömät ja Etlan näkemys korkokehityksestä", Korkoseminaari, Operandi, Helsinki, 13.5.
- "Joko käänne häämöttää?", Lapin maakuntavaltuusto, Rovaniemi, 19.5.
- "Joko käänne häämöttää?", Teknoliateollisuuden alihankintaseminaari, Tampere, 27.5.
- "Toimialojen näkymät", Kiinteistöarvioinnin seminaari, Helsinki, 3.6.
- "Asuntomarkkinoiden tunnelmat", Kiinteistönvälittäjät, Rakennustieto, Helsinki, 16.6.
- "Taloustilanne ja tulevaisuudennäkömät – onko taantuman pohja jo näkyvässä?", Helsingin seudun kauppakamari, Kaupan ja palvelujen valiokunta, Helsinki, 1.9.
- "Ennustamisen vaikeus", Vantaan kaupunki, Vantaa, 1.9.
- "Taloustilanne ja tulevaisuudennäkömät – onko taantuman pohja jo näkyvässä?", Helsingin seudun kauppakamari, Teollisuusvaliokunta, Helsinki, 3.9.
- "Suhdanne-ennusteen esittely", ETLAn lounasseminaari, Helsinki, 23.9.
- "Taantumasta toipumiseen – mutta milloin?", Maanrakennuspäivä, Helsinki, 24.9.
- "Talouskatsaus", Voite, Helsinki, 24.9.
- "Talouden muutostrendit ja haasteet", Helsingin kaupunki, Toimitusjohtajavalmennus, Helsinki, 25.9.
- "Milloin on nousun vuoro?", Autoalan vuosimarkkinat 2010, Helsinki, 29.9.
- "Maailman taloustilanne ja Lapin matkailu", Lapin matkailuparlamentti, Rovaniemi, 30.9.
- "Talouskatsaus", Samlink, Helsinki, 7.10.
- "Suomen talousnäkömät", Suomen tukkukauppiaiden liitto, Helsinki, 9.10.
- "Maailman taloustilanne ja sen vaikutus matkailuun", Pohjois-Pohjanmaan matkailuparlamentti, Raahelä, 9.10.
- "Millä eväillä Suomen talous kääntyy ja milloin?", Helsingin seudun kauppakamari, Tuusula, 22.10.
- "Joko talous kääntyy?", Exenet-ilta, Helsinki, 22.10.
- "Suomalaisen elinkeinoelämän haasteet", KiinKo, Helsinki, 27.10.
- "Onko taantuma ohi vai jatkuuko se?", Liedon Säästöpankin talousseminaari, Turku, 29.10.
- "Onko taantuma ohi vai jatkuuko se?", Samlink, Helsinki, 4.11.
- "Talouden nykytila ja tulevaisuuden haasteet", ELO:n syysseminaari, EK, Tampere, 5.11.
- "Talouskatsaus", Sosialidemokraattisen Puolueen eduskuntaryhmä, Helsinki, 12.11.
- "Suomen taloudelliset trendit", Kiinteistöjen sijoitus-, rahoitus- ja kehitysliiketoiminnan Vuosiseminaari 2009, Hämeenlinna, 13.11.
- "Talouskatsaus", Parkanon Säästöpankin Isäntien kokous, Parkano, 17.11.
- "Talousnäkömät", Suhdanne- ja liikeriskienhallintaseminaari, Raahelä, 18.11.
- "Taittuuko lama Suomessa ja maailmalla", Sähköurakoitsijapäivät, Turku, 19.11.

Liite 6 Esitelmiä ja alustuksia

”Ennustamisen vaikeus”, luento Helsingin kauppakorkeakoulussa, Helsinki, 23.11.

”Talouden näkymät”, luento Helsingin kauppakorkeakoulussa, Helsinki, 24.11.

”Suomen elinkeinoelämän haasteet”, Tulevaisuuden johtaja-kurssi, KiinKo, Helsinki, 27.11.

”Mihin talousennustaja tarvitsee indeksejä?”, Tilastokeskus, Helsinki, 4.12.

Tarmo Valkonen

”Eläkejärjestelmän kannusteet elinkaarimallissa”. Eläkejärjestelmän kannusteet -seminaari. Ilmarinen. Kittilä, 17.1.

”Taantumatalous: suhdanneharkinta ja poliittinen aktiivisuus”. Avoin yliopisto, Helsinki. 1.6.

”The Economics of Demographic and Economic Reserve Funds” Kommentti. Non-Financial Defined Contribution (NDC) Pension Systems: Progress and New Frontiers in a Changing Pension World, Joint Swedish Social Insurance Agency – World Bank Conference. Tukholma, Ruotsi, 2-4.12.

Pekka Ylä-Anttila

Innovaatiojärjestelmän kansainvälinen arviointi. Tutkimus- ja innovaationeuvosto. 15.4.

Finnish Strategic Choices for Welfare Building since 1980s. Eurofound, the European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions, Seminar, Dublin 13.5.

Innovaatiojärjestelmän kansainvälinen arviointi – keskeiset tulokset. Tutkimus- ja innovaationeuvosto. 29.9.

Lisäksi 27 muuta esitelmää tai luentoa.

Liite 7 Asiantuntijatehtävät

TIEDEYHTEISÖ, YHDISTYKSET, KOMITEAT JA TYÖRYHMÄT

Kari Alho

Toimiminen KTL Leena Kerkelän väitöskirjan vastaväittäjänä, Helsingin kauppakorkeakoulu, 27.3.

Toimiminen YTM Jenni Pääkkösen väitöskirjan esitarkastajana, Helsingin yliopisto, 28.9.

Toimiminen KTT Esa Mangelojan dosenttihakemuksen lausunnonantajana, Tampereen yliopisto, 20.10.

Maanpuolustuksen tieteellisen neuvottelukunnan (MATINE) hallinto- ja taloustieteiden jaoston jäsen.

Helsingin yliopiston dosenttiyhdistyksen hallituksen jäsen.

Jyrki Ali-Yrkkö

Johtoryhmän jäsen, Ohjelmistoalan kasvufoorumi.

Hallituksen varajäsen, Helsingin Sanomain Säätiö.

Rita Asplund

Member of the SFI evaluation panel, SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfaerd), Copenhagen.

Tilastokeskuksen tieteellisen neuvottelukunnan jäsen.

Edvard Johansson

Ekonomiska Samfundet i Finland: hallituksen jäsen.

The Open Health Services & Policy Journal, Editorial advisory board, jäsen.

Käsitteistöjen arviointi: Cost Effectiveness and Resource Allocation, Economics and Human Biology, European Journal of Health Economics, European Journal of Public Health, Journal of the European Economic Association, Obesity.

Antti Kauhanen

Johtokunnan jäsen, Taloustieteellinen Yhdistys.

Käsitteistöjen arviointi: Scandinavian Journal of Economics, Economic and Industrial Democracy, Social Science and Medicine.

Markku Kotilainen

Steering Committee'n jäsen/Euroframe-ryhmä (eurooppalaisten taloudellisten tutkimuslaitosten verkosto).

Scientific Committee'n jäsen/Euroframe-ryhmän (eurooppalaisten taloudellisten tutkimuslaitosten verkosto) 6. konferenssi "Causes and consequences of the current financial crisis: what lessons for European Union countries?".

Jäsen/Suomalais-venäläisen tieteellis-teknisen komission talous- ja yhteiskuntatieteiden jaosto/Suomen Akatemia.

Jäsen/Maanpuolustuksen tieteellinen neuvottelukunta/kriisivalmiusjaosto.

Jäsen/laaja OECD-ryhmä/ulkoasiainministeriö.

Jäsen/Transatlanttisen verkoston talous- ja innovaatiojaosto/ulkoasiainministeriö.

Jäsen/Transatlanttisen verkoston ulkopoliittikajaosto/ulkoasiainministeriö.

Jäsen/Itämeriryhmä/työ- ja elinkeinoministeriö.

Varajäsen/laaja EU1-jaosto/valtiovarainministeriö.

Terttu Luukkonen

The Atlanta Conference on Science and Innovation Policy, October 2–3, 2009 Atlanta, Member of the Program Committee.

ISSI 2009 – the 12th International Conference on Scientometrics and Informetrics, held in Rio de Janeiro, Brazil, on July 14–17, 2009, Member of the Program Committee.

Venture Capital Investing in Europe: Key issues and the first VICO findings, Second Focus Group Meeting of the EU FP7 project VICO, Brussels, 24 September, 2009, Organizer of the meeting.

Research Policy, Advisory Editor, 1999-.

VEST – Tidskrift för Vetenskaps- och Teknikstudier, member of Editorial Board, 2000-.

Science, Technology, & Human Values, member of the Editorial Advisory Board, 1994-1996, 1997-1999, 2000-.

Research Evaluation, member of the Editorial Advisory Board, 1991-.

Commission of the European Communities, Directorate General Information Society and Media, Panel of experts of the FP7 ICT Interim Evaluation, Member, September 2009–March 2010.

European Commission – DG Research, European Research Council, Panel Member for the ERC-2009-Support European Research Council Peer Review, 9-10 February, 2009.

ERAWATCH:Study: Monitoring progress towards the ERA, expert commenting upon the study; Workshop, Brussels, 19 January, 2009.

Mika Maliranta

Professori (osa- ja määräaikainen), Jyväskylän yliopisto, Taloustieteen laitos, 1.8.2009 alkaen.

Liite 7 Asiantuntijatehtävät

Vastuuhenkilö, EU, Action/TC/DC: IS0701 "Comparative Analysis of Enterprise Data: Industry Dynamics, Firm Performance, And Worker Outcomes".

Osallistuja, Empirical Labor Economics, NCoE Status, Nordic Centre of Excellence Programme in the Humanities and Social Sciences 2005-2010.

Jäsen, International Advisory Committee of the International Productivity Monitor, Kanada.

Niku Määttänen

Määräaikainen professori, Helsingin kauppakorkeakoulu, 1.1.–31.12.

Timo Nikinmaa

Elinkeinoelämän keskusliitto, Pitkän aikavälin ilmastopolitiikan työryhmä, jäsen.

Suomalaisen Omistajuuden Neuvottelukunta, sihteeri.

Petri Rouvinen

Referee for Discovery and Collaboration, Management Science.

Lead discussant, The Globalization of Cleantech, Stanford University (a Shorenstein APARC event), 8.12.

Discussant, How does Silicon Valley Evaluate Foreign Education and Experience? Stanford University (a Shorenstein APARC event), 13.3.

Arviointipaneelin jäsen, Työ- ja elinkeinoministeriön sekä Opetusministeriön Suomen innovaatiojärjestelmän kansainvälinen arviointi.

Country representative, the Competitiveness program of Institute for Management Development (IMD).

Country representative, the Competitiveness program of World Economic Forum (WEF).

Pasi Sorjonen

Kansantalouden tilinpidon asiantuntijaryhmän (SKT) jäsen, Tilastokeskus.

Tarmo Valkonen

Pysyvä asiantuntija, Yksityisten alojen työeläkejärjestelmän vakavaraisuussäätelyn uudistamista selvittävä työryhmä.

Pekka Ylä-Anttila

Johtokunnan jäsen, Toimialatutkijoiden tieteellinen yhdistys.

Johtoryhmän jäsen, Metsäalan Strategien ohjelma.

Jäsen, Sähköisen viestinnän elinkeinopoliittinen työryhmä.

LAUSUNNOT JA KUULEMINEN

Kari Alho

"Lissabonin strategia – Suomen kansallisen toimenpideohjelman 2008–2010 täytäntöönpanoraportti 2009", Eduskunta, talousvaliokunta 7.10.

"Lissabonin strategian jatko", Eduskunta, talousvaliokunta, 23.10.

Rita Asplund

Asiantuntijalausunto/kuultavana aiheesta Pitkäaikaistyöttömien työllistyminen ja syrjäytymisen ehkäisy, Valtiontalouden tarkastusvirasto (Leena Juvonen, Ville Vehkasalo)/ETLAssa, 16.12.

Markku Kotilainen

"EU:n Itämeristrategian toimeenpano ja valtioneuvoston selonteko Itämeren haasteista ja Itämeri-politiikasta". Eduskunnan talousvaliokunta. 1.10.2009.

Olavi Rantala

Kuultavana aiheesta: pitkän aikavälin ilmasto- ja energiastrategia, eduskunnan talousvaliokunta, 23.4.

Kuultavana aiheesta: kauppojen aukioloaika, eduskunnan talousvaliokunta, 22.10.

Pasi Sorjonen

Kuultavana aiheesta "Valtion tulo- ja menoarvio ja sen taustalla oleva talouskehitys", Eduskunnan Valtiovarainvaliokunta, 20.11.

Tarmo Valkonen

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseen pitkäaikaissäästämisen verotuksen uudistamista koskevaksi lainsäädännöksi (VM055:00/2009).

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseen sidottua pitkäaikaissäästämistä koskevaksi lainsäädännöksi (VM056:00/2009).

Pekka Ylä-Anttila

Kuultavana Kansallisesta innovaatiostrategiasta, Eduskunta, talousvaliokunta, 13.3.

Liite 8 Tuloslaskelma ja tase

Tuloslaskelma	1.1.-31.12.2009	1.1.-31.12.2008
Varsinainen toiminta		
Tuotot		
Projektituotot	1 255 365.37	1 486 225.93
Muut tuotot	354 699.92	367 934.26
Tuotot yhteensä	1 610 065.29	1 854 160.19
Kulut		
Henkilöstökulut	2 458 047.74	2 683 403.72
Poistot	39 632.15	42 621.88
Muut kulut	651 037.93	726 707.88
Kulut yhteensä	3 148 717.82	3 452 733.48
Tuotto-/Kulujäämä	-1 538 652.53	-1 598 573.29
Varainhankinta		
Kannatus- ja jäsenmaksut	818 000.00	795 000.00
Jäsenten lisärahoitus	695 000.00	695 000.00
Tuotto-/Kulujäämä	-25 652.53	-108 573.29
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	-96 496.20	-12 459.80
Yleisavustukset	204 000.00	200 000.00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	81 851.27	78 966.91
Tase	31.12.2009	31.12.2008
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineelliset hyödykkeet	118 896.42	127 865.62
Sijoitukset	1 067 431.64	1 067 431.64
Pysyvät vastaavat yhteensä	1 186 328.06	1 195 297.26
Vaihtuvat vastaavat		
Lyhytaikaiset	425 788.77	476 346.18
Rahat ja pankkisaamiset	776 472.62	619 934.82
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	1 202 261.39	1 096 281.00
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 388 589.45	2 291 578.26
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Arvonkorotusrahasto	1 000 000.00	1 000 000.00
Edellisten tilikausien ylijäämä	371 319.88	292 352.97
Tilikauden tulos	81 851.27	78 966.91
Oma pääoma yhteensä	1 453 171.15	1 371 319.88
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen vieras pääoma	0.00	0.00
Lyhytaikainen vieras pääoma	935 418.30	920 258.38
Vieras pääoma yhteensä	935 418.30	920 258.38
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 388 589.45	2 291 578.26